

5. Шепітько В. Ю. Допит : наук.-практ. посіб. Харків, 1998. 35 с.

Карпова Анна Ігорівна,
ад'юнкт кафедри криміналістики та
домедичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАТЬ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ УМИСНИХ ВБИВСТВ ІНСЦЕНОВАНИХ ПІД САМОГУБСТВО ЧИ НЕЩАСНИЙ ВИПАДОК

Умисні вбивства є найбільш небезпечними злочинами, які посягають на найдорожче і найцінніше, що є в людини – її життя. Саме від того, як буде організована робота із цими злочинами і залежить особиста безпека кожного, відчуття впевненості громадян, і як результат соціальна стабільність у суспільстві та в державі. Адже побудова правової демократичної держави в Україні покликана забезпечити верховенство закону, непорушність основних прав і свобод людини і громадянина, охорону інтересів кожного.

Спосіб вчинення та спосіб приховування умисних вбивств досить різноманітний, і з кожним роком, ці способи тільки удосконалюються. Умисні вбивства, інсценовані під самогубство чи нещасний випадок складають невеликий відсоток від всіх умисних вбивств, але вони відрізняються зухвалим способом приховування, маскуванням злочинцями своїх дій з метою уникнення кримінальної відповідальності. Саме приховування і є значною проблемою при розслідуванні кримінальних проваджень вказаної категорії.

Складність розслідування таких справ, потребує сучасної методики в їх розслідуванні.

Необхідно зазначити, що актуальність теми дослідження визначається наявністю певних особливостей, які притаманні лише розслідуванню умисних вбивств інсценованих під самогубства чи нещасний випадок, яким наразі не приділяється належна увага слідчими працівниками.

Значний внесок у дослідження теоретичних питань, пов'язаних з проблемами методики розслідування таких злочинів, зробили такі науковці: Авер'янова Т.В., Белкін Р.С., Васильєв О.М., Гончаренко В.Г., Коновалова В.О., Лукашевич В.Г., Салтевський М.В., Тіщенко В.В., Шепітько В.Ю., Яблокова М.П. та ін. Але поряд з цим, питання розслідування умисних вбивств, інсценованих під самогубство чи нещасний випадок з часів незалежної України не розглядалися на дисертаційному рівні.

Останнім часом особливої актуальності набувають теоретичні та практичні розробки щодо протидії кримінальним правопорушенням, що посягають на життя та здоров'я, оскільки в сучасних умовах важливого значення набувають усі питання, що спрямовані на захист прав та свобод людини.

На сьогодні безумовно пріоритетними завданнями які стоять перед державою, є забезпечення прав і свобод людини і громадянина, оскільки вирішення зазначених питань виступає одним із головних критеріїв оцінки ефективності реформування всіх сфер суспільного життя.

Передусім доцільно визначитися з поняттям «спеціальні знання». Визначенню цього поняття приділили увагу багато науковців. Наприклад, на думку Г.І. Грамовича, «спеціально в кримінально-процесуальному сенсі будуть систематизовані наукові знання, вміння і навички в тій чи іншій сфері людської діяльності (в тому числі знання в області матеріального і процесуального права), одержані в результаті цілеспрямованої професійної підготовки та досвіду роботи, використані для цієї мети збору доказів і інструктивно інформації про злочинну діяльність, сприяння обставин, що мають ставлення до справи» [1, с. 12].

Застосування спеціальних знань відіграє важливу роль у розслідуванні умисних вбивств, інсценованих під самогубство чи нещасний випадок, оскільки може бути спрямоване на пошук, виявлення, фіксацію, вилучення та дослідження слідів такого злочину з метою одержання доказової інформації [2, с. 262].

Спеціальні знання під час розслідування умисних вбивств, інсценованих під самогубство чи нещасний випадок, використовують у таких формах:

- безпосередньо слідчим під час досудового розслідування;
- проведення судових експертиз;
- участь спеціаліста під час проведення слідчих (розшукових) дій.

Таким чином, застосування спеціальних знань відіграє важливу роль у розслідуванні умисних вбивств, інсценованих під самогубство чи нещасний випадок, оскільки може бути спрямоване на пошук, виявлення, фіксацію, вилучення та дослідження слідів такого злочину з метою одержання доказової інформації.

Список використаних джерел:

1. Грамович Г.И. Тактика использования специальных знаний в раскрытии и расследовании преступлений : учеб. пособ. / Г.И. Грамович. Минск : МВШ МВД СССР, 1987. 66 с.

2. Дрозд В. Використання спеціальних знань під час розслідування крадіжок з автотранспортних засобів. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 9. С. 261-264.